

Magdalena Bierzyńska-Sudol*

BLOGI – ELEKTRONICZNE PAMIĘTNIKI – NOWOCZESNĄ FORMĄ UTRWALANIA OBRAZU ŻYCIA CODZIENNEGO POLSKICH EMIGRANTÓW

Streszczenie

Artykuł zawiera genezę elektronicznych pamiętników – blogów, które stały się nowoczesną i popularną formą utrwalania obrazu życia codziennego polskich emigrantów. Głównym celem artykułu, obok problemów definicyjnych, było ukazanie blogów emigracyjnych jako specyficznej formy dokumentów osobistych, które poza funkcją informacyjną, stanowią narzędzie służące do wypowiedzania się, kreowania własnego wizerunku, komunikacji z innymi emigrantami. Uwaga badawcza skupiona została także na strukturze blogów, ich podziałach i klasyfikacjach, charakterystycznych cechach determinowanych głównie przez zawartość merytoryczną upowszechnianą w sieci. Na przedstawionych przykładach potwierdzono, że blogi, jako zapiski osobiste, stanowią ważny element życia codziennego emigracyjnych pamiętnikarzy, jak i szerokiego grona czytelników. Spełniają one także funkcję integracyjną i terapeutyczną, odgrywają ważną rolę w podtrzymywaniu tożsamości narodowej. Wraz z rozwojem technologii zmieniły one dotychczasową formę, stając się w większości wideoblogami, ale nie zatraciły swojego pierwotnego pamiętnikarskiego oblicza.

Słowa kluczowe: blogi, emigracja, tożsamość narodowa, życie codzienne

Wstęp

Jedną z form utrwalania doświadczeń związanych z emigracją są nowoczesne platformy komunikowania, które stały się specyficznymi dokumentami osobistymi prezentowanymi przez autorów w formie blogów. Na podstawie prowadzonych przez kilka lat obserwacji blogosfery związanej z polskimi emigrantami można stwierdzić, że blog pełni funkcję narzędzia służącego do wypowiedzania się, kreowania własnego wizerunku oraz komunikacji ze światem i innymi emigrantami. Blogowanie jest bardzo powszechne i cieszy się sporym zainteresowaniem.

* Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, e-mail: magda77@ukw.edu.pl, ORCID: 0000-0002-7279-6103.

Blog jako forma wymiany informacji i upowszechniania wiedzy stał się przedmiotem zainteresowania specjalistów reprezentujących różne dziedziny nauki. Literatura przedmiotu jest co najmniej obszerna. Natomiast brakuje naukowych opracowań dotyczących istoty blogów jako formy wyrażania, utrwalania i upowszechniania informacji, sądów, ocen, opinii i emocji emigrantów polskich w cyberprzestrzeni. Niniejsze opracowanie może stanowić skromną próbę częściowego wypełnienia tej luki.

Przedmiotem badań jest zbiorowość emigracyjnych blogerów. Głównym problemem badawczym i problemami pomocniczymi postawionymi przez autorkę niniejszego artykułu jest odpowiedź na następujące pytania:

1. Dlaczego polscy emigranci piszą blogi?
2. Jakie treści prezentowane są na blogach?
3. Jaką rolę spełniają blogi w strefie społecznej, informacyjnej i emocjonalnej?
4. Jaka jest struktura i układ graficzny blogów?
5. Jaką rolę pełnią blogi w utrwalaniu obrazu życia codziennego polskich emigrantów?
6. Czy blogi mogą stanowić materiał empiryczny do badań życia codziennego polskich emigrantów?
7. W jakim stopniu powstająca poza granicami Polski społeczność internetowa emigrantów, skupiona wokół blogów, wykorzystuje przestrzeń wirtualną dla podtrzymywania tożsamości narodowej?

Stosownie do wyżej ukazanych problemów badawczych postawiono następujące hipotezy do empirycznej weryfikacji: 1) duma z polskości, pomimo pobytu na emigracji, stanowi istotną część treści blogów; 2) blogi są obecnie jednym z popularnych narzędzi wymiany informacji pomiędzy polskimi emigrantami, służą komunikacji interpersonalnej i utrwalaniu obrazu życia Polaków na emigracji. Wymienione hipotezy, choć niepozbawione pewnych uproszczeń czy nawet stereotypów, pozwoliły na stwierdzenie względnie stałych preferencji analizowanych statystycznie różnic w sądach o ważnej problematyce badawczej, jaką stają się blogi, będące nowoczesną formą utrwalania życia codziennego polskich emigrantów.

Dokonując wyboru techniki badań, posiłkowano się obserwacją uczestniczącą oraz wywiadami, wykorzystując jako narzędzie badawcze kwestionariusz wywiadu. Dobranie próby badawczej nastąpiło na zasadzie doboru celowego grupy blogerów wśród emigrantów polskich, spośród których na zasadzie doboru losowego analizowano zawartość poszczególnych blogów.

Blog – geneza i definicje

Blog uznawany jest obecnie za jedno z najprostszych, a jednocześnie skutecznych narzędzi, dzięki któremu jednostka może zaistnieć w sieci. Interaktywna komunikacja z czytelnikami stanowi bowiem ważny, a niekiedy nawet kluczowy element funkcjonowania blogosfery¹. W literaturze przedmiotu można znaleźć wiele definicji bloga. Najbardziej popularna stanowi, że jest to najczęściej prywatna strona internetowa, na której publikowane są mniej lub bardziej uporządkowane chronologicznie wpisy². Z kolei Dominik Kazanecki twierdzi, że blog to rodzaj serwisu internetowego, którego charakterystycznym elementem jest układ wpisów zamieszczanych kolejno, rozpoczynając od najnowszego. Aby móc nazwać stronę WWW blogiem, poza samym układem i funkcjonalnościami, powinna ona wyrażać osobowość lub poglądy autora. To właśnie uporządkowana chronologicznie, osobista perspektywa przedstawiania lub relacjonowania wydarzeń jest cechą wyróżniającą go spośród innych rodzajów witryn internetowych³. Wykorzystując dostępne narzędzia służące dodawaniu treści, autorzy poświęcają swoje blogi różnym tematom. Gromadzą informacje z różnych źródeł, opatrzone swoimi komentarzami. Blogowanie przybiera różne formy, począwszy od blogów o charakterze osobistym, podróżniczym, hobbyistycznym, aż po blogi branżowe.

Blogi, mimo swojej krótkiej historii, szybko zadomowiły się w przestrzeni Internetu. Istnieją od prawie trzydziestu lat. Wywodzą się z prywatnych stron internetowych, na których oprócz informacji o danej osobie, zaczęto pisać różne osobiste teksty. Początkowo nie definiowano ich tak jak teraz, miały być zwyczajnymi pamiętnikami. Zaczęły powstawać tylko dlatego, że niektórzy ludzie przestali pisać długopisem czy piórem na kartce, a zaczęli robić to za pomocą komputerowej klawiatury. Najprawdopodobniej Jorn Barger wymyślił termin *weblog*, którym zaczęto nazywać internetowe pamiętniki. Peter Merholz podzielił go na dwie części – *we* oraz *blog*, co można przetłumaczyć z angielskiego jako „my blogujemy”. Jednak właśnie termin „blog” bardzo szybko się przyjął⁴. Od 1998 r. zaczęły powstawać serwisy internetowe umożliwiające prowadzenie blogów⁵. Prawdopodobnie pierwszym blogerem – i dlatego

¹ I.S. Fiut, M. Piątek, *Blogi jako narzędzie komunikacji między użytkownikiem sieci. Aspekty komunikacyjne blogosfery*, „Studia Humanistyczne”, 2012, t. 11/3, s. 65.

² A. Wilińska, M. Zelek, *Blog w świetle polskiego Prawa Prasowego*, edukacja-prawnicza.pl, <http://www.edukacja-prawnicza.pl>, 2.02.2010 (15.11.2022).

³ D. Kazanecki, *Nowy marketing*, Warszawa 2008, s. 97.

⁴ L. Olszański, *Dziennikarstwo internetowe*, Warszawa 2006, s. 34–66.

⁵ *Ibidem*.

zyskał miano „ojca blogerów” – jest Dave Winer, który zaczął pisać swój blog w 1994 roku. Ewa Hoppe uważa, że blog powinien być pisany przez jedną osobę i mieć tym samym charakter osobisty, w którym ukazana jest osobowość autora, posiadać postać wyłącznie wirtualną, z otwartym dostępem. Publikacje mają dowolną postać, zawsze są ułożone chronologicznie, przygotowane periodycznie i co istotne – regularnie. Daje to możliwość komentowania, czyli jest pewnego rodzaju dialogiem, nie istnieje samodzielnie – bez udziału czytelników⁶. Praktycznie od samego początku ich istnienia zaczęła się wokół nich tworzyć swoista sieć społeczna. W Polsce moda na pisanie blogów rozpoczęła się w 2001 roku, kiedy założono serwis blog.pl i udostępniono szablony oraz narzędzia umożliwiające nawet początkującym internautom prowadzenie „sieciowego pamiętnika”⁷.

Podstawowym celem prowadzenia bloga jest pozyskanie lojalnej, powracającej publiczności, która na bieżąco śledzi wpisy, a także wchodzi w interakcję z blogerem, dodając komentarze do publikacji. Ze względu na rodzaj prezentowanych treści blogi są podzielone na: tekstowe, w których głównym środkiem przekazu są teksty, mikroblogi, charakteryzujące się krótkimi wpisami, linklogi, to takie, które zawierają odnośniki do innych stron, fotoblogi – przede wszystkim przedstawiają reportaże opatrzone dużą ilością zdjęć, oraz wideoblogi, gdzie główną rolę odgrywa wideorelacja⁸. Można również dokonać podziału blogów ze względu na charakter i poruszane tematy (osobiste, specjalistyczne, branżowe); ze względu na liczbę autorów (indywidualne, kolektywne); ze względu na rodzaj treści (tekstowy, fotoblog, wideoblog, audioblog, linkblog); ze względu na rodzaj urzędzenia (tradycyjny, moblog) oraz ze względu na częstotliwość ukazywania⁹. Najczęstszą formą wykorzystywaną przez blogerów emigracyjnych jest łączenie wszystkich rodzajów i tworzenie swojego autorskiego projektu.

Blogosfera natomiast to termin odnoszący się do ogółu blogów zamieszczonych w Internecie oraz do społeczności wokół nich skupionej. Właściwy element bloga, czyli tekst główny – pamiętnik, tworzony przez jego autora, wkomponowany jest w ogólną strukturę, którą określa się mianem hipertekstu. Joanna Woodcock zdefiniowała hipertekst jako „kombinację tekstu, rysunków i w niektórych przypadkach dźwięku,

⁶ E. Hope, *Blogi jako platforma komunikowania na przykładzie blogów uczelnianych*, „Studia Ekonomiczne”, 2013, nr 157, s. 25.

⁷ K. Tołuć, *Blog – współczesny „pamiętnik” młodzieży* [w:] *Literatura dla dzieci i młodzieży (po roku 1980)*, red. K. Heska-Kwaśniewicz, t. 2, Katowice 2009, s. 228.

⁸ *Blog*, SEMTEC, <https://www.semtec.pl>, 10.10.2022 (10.10.2022).

⁹ *Definicja i rodzaje blogów*, eredaktor.pl, <https://eredaktor.pl>, 25.03.2008 (15.11.2022).

animacji i wideo”¹⁰. Hipertekstualność bloga oznacza także, iż jest on pamiętnikiem interaktywnym¹¹. Blog może służyć jako narzędzie udanego i korzystnego wykreowania siebie, wypracowania własnej marki, za pomocą której zyskuje się wiarygodność, doświadczenie oraz kontakty z innymi blogerami – emigrantami. Blog może też stać się odskocznią od pracy zawodowej, łagodzić tęsknotę za krajem, rodziną i przyjaciółmi. Jego prowadzenie to dla emigranta nie tylko możliwość rozwijania własnych zainteresowań, ale także swego rodzaju terapia.

Blogi emigracyjne – wybrane przykłady

Zdecydowana większość emigrantów, zwłaszcza po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej, to ludzie młodzi, dla których Internet jest podstawowym sposobem komunikowania się oraz źródłem pozyskiwania informacji. W literaturze przedmiotu funkcjonuje już takie pojęcie, jak migracja internautów, którą można określić także jako „migrację www”¹². W procesie planowania wyjazdu za granicę to właśnie Internet coraz częściej stanowi źródło informacji o miejscu przyszłego pobytu. Natomiast w chwili rozpoczęcia procesu migracyjnego jest narzędziem służącym do podtrzymywania kontaktów z najbliższą rodziną, krewnymi, przyjaciółmi i małą ojczyzną¹³. Blogi emigracyjne stanowią z jednej strony cenne źródło informacji, z drugiej – doskonały sposób komunikacji.

Według danych szacunkowych, poza terytorium Polski mieszka ponad 21 mln Polaków i osób pochodzenia polskiego¹⁴. Dzięki prowadzonym przez emigrantów blogom, ich miejsce pobytu lub nową ojczyznę czytelnik może poznać bardzo dokładnie. W grupie analizowanych blogów na potrzeby niniejszego artykułu znajdują się przykłady elektronicznych pamiętników ze wszystkich stron świata. Spośród ogromnej liczby interesujących propozycji emigracyjnej blogosfery warto przyrzeć się chociażby kilku¹⁵.

¹⁰ J. Woodcock, *Komputer krok po kroku*, Warszawa 1999, s. 194.

¹¹ P. Rudnicka, *Atrakcyjne słówka, o roli Internetu w autoprezentacji*, „Gazeta Uniwersytecka. Miesięcznik Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach”, styczeń 2002, nr 4.

¹² I. Grabowska-Lusińska, M. Okólski, *Migracje z Polski po 1 maja 2004 r.: jej intensywność i kierunki geograficzne oraz alokacja migrantów na rynkach pracy krajów Unii Europejskiej*, „Prace migracyjne”, March 2008, no 33/91, s. 123.

¹³ M. Bierzyska-Sudoł, *Rola nowych mediów w integracji polskich imigrantów w Wielkiej Brytanii i Irlandii*, „Przegląd Polsko-Polonijny”, 2014, nr 7–8.

¹⁴ *Rządowy program współpracy z Polonią i Polakami za granicą w latach 2015–2020*, Warszawa 2015, s. 3–4.

¹⁵ Listę dostępnych blogów można znaleźć m.in. na stronie www.polonianet.net.

Blogi jako emigracyjne pamiętniki składają się zazwyczaj z podobnych elementów. Typowy blog to zazwyczaj kombinacja tekstu, zdjęć oraz odsyłaczy do innych blogów lub stron internetowych. Dostęp do blogów jest w pełni otwarty, w każdej chwili możliwe jest odczytanie wpisów właściciela blogu, komentarzy zamieszczanych przez użytkowników. Blogosfera, ze względu na swój duży zasięg i różnorodność oraz prezentowane tematy, stanowi doskonale źródło informacji dla badaczy. Porównując blogi polskich emigrantów osiadłych w różnych państwach na całym świecie, można stwierdzić, że mają one wiele punktów zbieżnych. Charakteryzują się podobną konstrukcją, bowiem najważniejszą częścią każdego bloga jest tekst główny. Zajmuje on centralną część strony, wpisy są umieszczone w kolejności odwrotnie chronologicznej. Zawiera najbardziej aktualne opinie, poglądy i spostrzeżenia autora. W tym miejscu autor porusza najważniejsze dla niego kwestie, chwali się lub żali, stara się, aby tekst był bardzo atrakcyjny, przyciągający uwagę stałych czytelników oraz tych, którzy pierwszy raz trafili na stronę bloga, jest ilustrowany zdjęciami.

Oprócz tekstu głównego na stronie bloga znajdują się różne komponenty. Pierwszym z nich jest **nazwa**, np. *Polka w Lyonie* (Francja)¹⁶, *Aurelia w Barcelonie*¹⁷, *Migrantka*¹⁸, *Hameryka – życie po drugiej stronie Atlantyku i nie tylko*¹⁹, *W pustyni bez puszczy – czyli Arabia Saudyjska i Oman widziane oczami Polaka*²⁰, *Mama w UK*²¹, *Blog Wart Zachodu*²², *Emigracja Oswojona*²³, *Blog o Berlinie*²⁴, *6757KM. Oh Kanada*²⁵, *Israel friendly*²⁶, *Och! Milano*²⁷, *Where is Juli+Sam*²⁸, *Emigrantka*²⁹.

Drugim komponentem jest **menu** – najczęściej umieszczone w pasku u góry strony, w nim znajdziemy przede wszystkim następujące

¹⁶ Polka w Lyonie. Blog o Francji, podróżach i życiu na emigracji, <https://polkawlyonie.wordpress.com/> (10.10.2022).

¹⁷ Aurelia w Barcelonie, <https://www.mamawbarcelonie.pl/> (10.10.2022).

¹⁸ Migrantka, <https://migrantka.com/> (10.11.2022).

¹⁹ Hameryka – życie po drugiej stronie Atlantyku i nie tylko, <https://hameryka.home.blog/> (10.10.2022).

²⁰ W pustyni bez puszczy – czyli Arabia Saudyjska i Oman widziane oczami Polaka, <https://arabiasaudyjska-ksa.blogspot.com/> (14.10.2022).

²¹ Mama w UK, <http://mamaw.uk/> (15.11.2022).

²² BLOGWARTZACHODU.PL, <https://blogwartzachodu.pl/> (13.10.2022).

²³ Emigracja Oswojona, <https://emigracjaoswojona.pl/> (25.11.2022).

²⁴ Blog o Berlinie, <https://blogoberlinie.pl/> (25.11.2022).

²⁵ 6757KM. Oh Kanada, <https://6757km.com/> (23.11.2022).

²⁶ Israel friendly, <https://www.israelfriendly.pl/> (15.11.2022).

²⁷ Och! Milano, <https://ochmilano.pl/> (10.10.2022).

²⁸ Juli+Sam, <https://whereisjuli.com/julia-sam/> (18.11.2022).

²⁹ Emigrantka, <https://emigrantka.eu/> (20.11.2022).

zakładki: **strona główna** – która przedstawia wszystkie zawarte na stronie informacje i najnowsze wpisy, oraz **o mnie** – przedstawia sylwetkę autora bloga. Na podstawie przeprowadzonej analizy najczęstszymi autorkami blogów emigracyjnych są młode kobiety – *Blog o Berlinie*, *Mama w UK*, *6757 Oh Kanada*, *gethappy*. Na łamach swoich stron dzielą się z czytelnikami obserwacjami, ciekawostkami i trudnościami związanymi z pobytem na obczyźnie, chętnie poszerzają swoją wiedzę, śledząc nowości, np. na stronach *Klubu Polki na Obczyźnie*³⁰. Błogi prowadzone są także przez małżeństwa, np. *W pustyni bez puszczy* (Arabia Saudyjska i Oman), *Juli+Sam* (Australia), *duolook – życie w UK i podróże polskich małżonków* (Wielka Brytania), *Nasz mały świat* (Islandia), lub rodzinie, tak jak w przypadku bloga *Kanada się Nada* (Kanada) czy *Emigracja Oswojona* (Wielka Brytania), prowadzonego przez tatę i córkę. Kolejnym elementem menu jest **informacje o kraju pobytu** – tutaj, oprócz podstawowej wiedzy o miejscu, w którym mieszka emigrant, można znaleźć wiele bardzo cennych wskazówek praktycznych. W zależności od zainteresowań autora czytelnik uzyskuje spory zasób ciekawostek dotyczących m.in. różnic kulturowych lub co warto zobaczyć w danym kraju albo mieście, jakie prezenty przywieźć, najlepsze restauracje. Jako przykład można wymienić następujące blogi: *Blog o Berlinie* (Niemcy), *Emigrantka* (Francja), *Och! Milano* (Włochy), *Życie na Równiku* (Singapur), *6757KM Oh Kanada* (Kanada), *Cała reszta* (Australia). Trudno nie zauważyć, że menu składa się z takich komponentów, które leżą głównie w centrum zainteresowania autora bloga. Inaczej wyglądają blogi emigracyjnych podróżników, np. *Mokra Głowa* (Szkocja), *Polka w Lyonie* (Francja), *Marianna in Africa* (Afryka), a inaczej na przykład poświęcone życiu codziennemu na emigracji, w treści których znajdują się informacje poświęcone pracy, warunkom mieszkalnym, dzieciom, szkole, możliwościom spędzania wolnego czasu, hobby – *Mama w UK* (Wielka Brytania), *Dzieciaki i wiatraki* (Holandia), *Nasz mały świat* (Islandia), *Get happy* (Norwegia), *Olga Nina* (Hiszpania).

Oprócz wymienionych zakładek można jeszcze odnaleźć takie elementy, jak informacje o Polonii i Polakach tam mieszkających, wydarzeniach kulturalnych, statystyki odwiedzin. Bardzo pomocna okazuje się także stopka na dole strony, gdzie można znaleźć *newsletter* oraz odsyłacze do mediów społecznościowych, takich jak Facebook, Instagram czy YouTube. Cenną inicjatywą jest zamieszczona na jednym z blogów – *Coupleaway* – lista kont na Instagramie polskich emigrantów. Spis powstał po to, by umożliwić kontakty oraz integrację Polaków

³⁰ Wirtualna społeczność *Klubu Polek na Obczyźnie* gromadzi tysiące emigrantek na całym świecie. Zob. Klub Polek na Obczyźnie, <https://klubpolek.pl/> (15.11.2022).

rozproszonych po całym świecie, m.in. dla poszukujących porad, a zamieszkałych w Chinach, Mongolii, Turcji czy innych państwach³¹.

Prowadzenie blogów emigracyjnych, poza ich podstawową rolę, czyli przekazywaniem wiadomości o kraju pobytu, spełnia jeszcze szereg innych funkcji. Przede wszystkim są wypróbowaną formą ucieczki przed samotnością na obczyźnie, stanowią dobre miejsce nawiązywania nowych relacji i znajomości. Zawartość tematyczna bloga warunkuje, a często prowokuje i generuje komentarze, które następnie umieszczane są pod określonym wpisem. Ich interaktywność i to, że są w pełni otwarte, powodują, że czytelnik czuje się ich częścią³². Blog pełni także rolę forum dyskusyjnego oferującego miejsce do wyrażenia swoich opinii, udostępniania zapisków, co stwarza również poczucie wolności i spełnienia. Pierwszoplanowa jest bez wątpienia przestrzeń do wyrażania i kreowania siebie, bowiem emigrant zaznacza swoją obecność w ogólnodostępnej sieci. Łatwiej jest mu przez to dotrzeć do innych rodaków za granicą, odbyć wirtualne spotkania i podzielić się swoim nabytym doświadczeniem na obczyźnie. Takie kontakty, poza funkcją towarzyską, sprzyjają nawiązywaniu i podtrzymywaniu więzi między Polakami. Wirtualne kontakty z Ojczyzną, językiem, kulturą i historią stanowią istotny element w procesie podtrzymywania tożsamości narodowej. Prowadzenie elektronicznego pamiętnika, a w nich poruszane tematy, odsyłacze do linków czy innych blogów, polecane książki, wydarzenia kulturalne, hobby, przeżycia sprawiają, że autor komunikuje światu zewnętrznemu, co jest dla niego ważne i co wywiera na niego wpływ, dzięki czemu blog staje się dynamicznym narzędziem³³. Prowadze-

³¹ Na liście kont instagramowych znaleźć można Polaków z: Arabii Saudyjskiej, Bangladeszu, Chin, Cypru, Filipin, Gruzji, Indii, Indonezji, Japonii, Jordanii, Kambodży, Kataru, Korei Południowej i Północnej, Malediwów, Malezji, Mongolii, Pakistanu, Singapuru, Sri Lanki, Tajlandii, Turcji, Zjednoczonych Emiratów Arabskich, Wietnamu, Albanii, Austrii, Belgii, Czarnogóry, Danii, Estonii, Francji, Finlandii, Grecji, Hiszpanii, Holandii, Irlandii, Islandii, Luksemburga, Malty, Norwegii, Niemiec, Portugalii, Rumunii, Słowacji, Szwajcarii, Szwecji, Włoch, Węgier, Wysp Owczych, Wielkiej Brytanii, Algierii, Beninu, Egiptu, Maroka, Kenii, RPA, Tunezji, Sahary Zachodniej, Kanady, Meksyku, USA, Brazylii, Chile, Ekwadoru, Kolumbii, Peru, Urugwaju, Australii, Nowej Zelandii. Zob. *Polacy za granicą – lista kont na Instagramie*, Coupleaway, <https://coupleaway.com> (10.11.2022).

³² A. Zygmunt [i in.], *Analiza blogów internetowych przy użyciu metod sieci społecznych*, „Automatyka”, 2009, t. 13, z. 2, s. 673.

³³ Blogerki chętnie polecają sobie przydatne adresy internetowe. Warto tutaj wspomnieć o *Emigracja po sukces – blog dla tych, którzy odważyli się żyć za granicą*, gdzie autorka Adrianna Tomczak w zakładce *Polki sobie radzą* prezentuje dokonania naszych rodaczek z całego świata. Zob. A. Tomczak, *Polki sobie radzą*, *Emigracja po sukces – blog dla tych, którzy odważyli się żyć za granicą*, <https://emigracjapokusces.com>, 15.10.2017 (13.10.2022).

nie bloga podyktowane jest zazwyczaj wewnętrzną potrzebą, impulsem, przygodą, sposobem na aktywność lub chwilową modą. Trudno zatem określić, jak długie jest życie bloga. Na podstawie analizy wybranych blogów można stwierdzić, że jest to przestrzeń zarówno intymnych przeżyć, jak i publiczne forum. Trudno nie zauważyć, że owa niejednoznaczność, złożoność i nieprzewidywalność tych dokumentów osobistych stanowi o ich wartości jako materiału badawczego. Prezentowany wyżej katalog blogów jest subiektywny i nie stanowi zamkniętego zbioru, ponieważ wciąż powstają nowe, a istniejące stale ewoluują.

Zakończenie

Analizowanym w niniejszym artykule blogom trudno przypisać reprezentatywność, nie taki bowiem był zakres i cel zrealizowanego badania. Można jednak skonstatować, że wiele blogów prowadzonych przez polskich emigrantów wpisuje się w typologię proponowaną przez różnych specjalistów i omawianą w literaturze przedmiotu. Na potrzeby niniejszej analizy proponuję następującą typologię blogów polskich emigrantów, mając świadomość, że jest ona subiektywna i może stanowić postulat badawczy autorki (tab. 1).

Tabela 1. Typologia blogów polskich emigrantów

Typologia blogów polskich emigrantów	
Weryfikator podziału	Specyfika form
Charakter zapisków	– notatki ułożone chronologicznie, – pamiętnikarski, – dziennik sieciowy;
Charakter treści	– monotematyczne, – politematyczne, – związane z wykonywaną profesją, – hobbystyczne, – autopromocyjne;
Liczba autorów	– indywidualne, – kolektywne (rodzinne);
Rodzaj treści	– blok tekstowy – poradnikowy, pamiętnikarski, e-dziennik, – wideoblog, – fotoblog, – thumbleblog, – audioblog – np. MP3 blog, – linklog – zawierający odnośniki do innych stron internetowych;

Częstotliwość wpisów	<ul style="list-style-type: none"> – blog dynamiczny (systematyczny, permanentny, cykliczny), – blog niedynamiczny (okazjonalny, dorywczy, sporadyczny);
Rodzaj urządzenia służącego do blogowania	<ul style="list-style-type: none"> – blog tradycyjny, redagowany przy użyciu komputera, – moblog, uzupełniany za pomocą urządzeń przenośnych, np. smartfonów;
Staż emigrantów za granicą	<ul style="list-style-type: none"> – do trzech lat, – powyżej trzech lat;
Cele i motywacje	<ul style="list-style-type: none"> – pomagają nawiązać kontakty, – sprzyjają działaniom integrującym, – są otwarte na komentarze, – stanowią pomoc nowo przybyłym rodakom.

Źródło: opracowanie własne na podstawie: <https://eredaktor.pl>, 19.05.2012 (25.10.2022).

Po analizie przestrzeni Internetu, która stanowiła podstawowy materiał badawczy, można stwierdzić, że blogi stały się dla pokolenia współczesnej emigracji z Polski niezwykle szybkim i skutecznie integrującym spoiwem, a także narzędziem artykułowania i podtrzymywania tożsamości narodowej. Analiza treści blogów emigracyjnych skierowanych do Polaków na obczyźnie wykazała, że ich autorzy dbają o to, by akcentować wszystko to, co polskie i z Polską związane³⁴. Dyskusje na temat złożonych problemów tożsamości można znaleźć przede wszystkim na wielu forach internetowych i blogach. Treści analizowanych blogów wyraźnie świadczą o tym, że ich autorzy permanentnie wskazują na wartości polskie, a szczególnie czynią to w chwilach ważnych dla wszystkich rodaków. Z pewnością do takich należą obchody świąt narodowych i rocznic ważnych dla dziejów Polski wydarzeń oraz związanych z religią katolicką³⁵. Może się wydawać, że we współczesnym świecie siła tożsamości narodowej słabnie. Jednak wcale tak nie jest, gdyż pozorna płynność tożsamości oraz brak przestrzennej stałości, a także poczucie niepewności, wymagają poszukiwania stałego punktu odniesienia, a tożsamość narodowa stanowi właśnie taki punkt zakotwiczenia³⁶.

³⁴ P. Grzybowski, *Tożsamość tułacza – dylematy identyfikacyjne współczesnych emigrantów* [w:] *Socjalizacja i kształtowanie się tożsamości – problemy i sugestie rozwiązań*, red. T. Lewowicki, B. Grabowska, B. Różańska, Toruń 2008, s. 68.

³⁵ M. Bierzyńska-Sudoł, *Życie codzienne najmłodszej fali migrantów z Polski w Wielkiej Brytanii* [w:] *Spoleczne oblicza Europy XXI wieku*, red. B. Koszel, D. Mierzejewski, Z. Popławski, Piła 2015.

³⁶ *Eadem*, *Proces podtrzymywania tożsamości narodowej współczesnych migrantów polskich w przestrzeni Internetu (na przykładzie Wielkiej Brytanii i Irlandii)*, Bydgoszcz 2013, s. 221.

Konkludując, można stwierdzić, że wartością uniwersalną wszystkich prowadzonych blogów jest ich duży wpływ na podtrzymywanie świadomości poczucia tożsamości narodowej. Twórcy stron internetowych ukazują pozytywny wizerunek Polaków i własnego kraju, dokonania naszych rodaków w różnych dziedzinach i na różnych polach. Wnikliwa analiza materiału badawczego skłania do przekonania, że prezentowana na blogach postać tożsamości umożliwia zachowanie polskiej patriotycznej świadomości, a jednocześnie przybliża do grupy narodowej kraju osiedlenia się. Na blogach często dochodzi do podkreślania elementów związanych z kulturą polską, takich jak język, zwyczaje, obyczaje, tradycje, jako tych, do których autorzy blogów są szczególnie przywiązani. Na początku, kiedy pojawiły się blogi, miały one charakter wyłącznie osobisty. Wraz z rozwojem technologii zmieniły one swoją formę, stając się w większości wideoblogami, ale nie zatraciły swojego pierwotnego pamiętnikarskiego oblicza.

Bibliografia

- 6757KM. Oh Kanada, <https://6757km.com/> (23.11.2022).
- Aurelia w Barcelonie, <https://www.mamawbarcelonie.pl/> (10.10.2022).
- Bierzyńska-Sudoł M., *Proces podtrzymywania tożsamości narodowej współczesnych migrantów polskich w przestrzeni Internetu (na przykładzie Wielkiej Brytanii i Irlandii)*, Bydgoszcz 2013.
- Bierzyńska-Sudoł M., *Rola nowych mediów w integracji polskich imigrantów w Wielkiej Brytanii i Irlandii*, „Przegląd Polsko-Polonijny”, 2014, nr 7–8.
- Bierzyńska-Sudoł M., *Życie codzienne najmłodszej fali migrantów z Polski w Wielkiej Brytanii* [w:] *Spoleczne oblicza Europy XXI wieku*, red. B. Koszel, D. Mierzejewski, Z. Popławski, Piła 2015.
- Blog, SEMTEC, <https://www.semtec.pl/> 10.10.2022 (10.11.2022).
- Blog o Berlinie, <https://blogoberlinie.pl/> (25.11.2022).
- BLOGWARTZACHODU.PL, <https://blogwartzachodu.pl/> (13.10.2022).
- Emigracja Oswojona, <https://emigracjaoswojona.pl/> (25.11.2022).
- Emigrantka, <https://emigrantka.eu/> (20.11.2022).
- Fiut I.S., Piątek M., *Blogi jako narzędzie komunikacji między użytkownikiem sieci. Aspekty komunikacyjne blogosfery*, „Studia Humanistyczne”, 2012, Tom 11/3.
- Grabowska-Lusińska I., Okólski M., *Migracje z Polski po 1 maja 2004 r.: jej intensywność i kierunki geograficzne oraz alokacja migrantów na rynkach pracy krajów Unii Europejskiej*, „Prace migracyjne”, March 2008, no 33/91.
- Grzybowski P., *Tożsamość tułacza – dylematy identyfikacyjne współczesnych emigrantów* [w:] *Socjalizacja i kształtowanie się tożsamości – problemy i sugestie rozwiązania*, red. T. Lewowicki, B. Grabowska, B. Różańska, Toruń 2008.
- Hameryka – życie po drugiej stronie Atlantyku i nie tylko, <https://hameryka.home.blog/> (10.10.2022).

- Hope E., *Blogi jako platforma komunikowania na przykładzie blogów uczelnianych*, „Studia Ekonomiczne”, 2013, nr 157.
- Israel friendly, <https://www.israelfriendly.pl/> (15.11.2022).
- Juli+Sam, <https://whereisjuli.com/julia-sam/> (18.11.2022).
- Kazanecki D., *Nowy marketing*, Warszawa 2008.
- Klub Polek na Obczyźnie, <https://klubpolek.pl/> (15.11.2022).
- Mama w UK, <http://mamaw.uk/> (15.11.2022).
- Migrantka, <https://migrantka.com/> (10.11.2022).
- Olszański L., *Dziennikarstwo internetowe*, Warszawa 2006.
- Polacy za granicą – lista kont na Instagramie*, Coupleaway, <https://coupleaway.com> (10.11.2022).
- Polka w Lyonie. Blog o Francji, podróżach i życiu na emigracji, <https://polkawlyonie.wordpress.com/> (10.10.2022).
- Rudnicka P., *Atrakcyjne słówka, o roli Internetu w autoprezentacji*, „Gazeta Uniwersytecka. Miesięcznik Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach”, styczeń 2002, nr 4.
- Rządowy program współpracy z Polonią i Polakami za granicą w latach 2015–2020*, Warszawa 2015.
- Tołuć K., *Blog – współczesny „pamiętnik” młodzieży* [w:] *Literatura dla dzieci i młodzieży (po roku 1980)*, red. K. Heska-Kwaśniewicz, t. 2, Katowice 2009.
- Tomczak A., *Polki sobie radzą*, Emigracja po sukces – blog dla tych, którzy odważyli się żyć za granicą, <https://emigracjapokusces.com>, 15.10.2017 (13.10.2022).
- Wilińska A., Zelek M., *Blog w świetle polskiego Prawa Prasowego*, edukacjaprawnicza.pl, <http://www.edukacjaprawnicza.pl>, 2.02.2010 (15.11.2020).
- Woodcock J., *Komputer krok po kroku*, Warszawa 1999.
- W pustyni bez puszcy – czyli Arabia Saudyjska i Oman widziane oczami Polaka, <https://arabiasaudyjska-ksa.blogspot.com/> (14.10.2022).
- Zygmunt A. [i in.], *Analiza blogów internetowych przy użyciu metod sieci społecznych*, „Automatyka”, 2009, t. 13, z. 2.

Blogs - electronic diaries - a modern form of recording the everyday life of Polish immigrants

Abstract

The article describes the genesis of electronic diaries - blogs that have become a modern and popular form of recording the image of everyday life of Polish immigrants. The main scientific purpose of the article was to show emigration blogs as a specific form of personal documents, which, apart from the information function, are a tool for expressing oneself, creating one's own image, and communicating with other emigrants. The research attention was also focused on the structure of blogs, their divisions and classifications, characteristic features, determined mainly by the substantive contents spread throughout the web. The presented examples confirm that blogs, as personal notes, are a very important element of everyday life of emigration diarists, and a wide range of readers. They also fulfill integrating and therapeutic functions and play an important role in maintaining national identity. With the development of technology, they changed their current form, and became mostly video blogs, but they did not lose their original diary face.

Keywords: blogs, emigration, national identity, everyday life